

ADEVĂRUL

de **CLUJ** ziar independent

ANUL III NR. 439
SIMBĂTA — LUNI
17—19 AUGUST 1991
4 PAGINI 3 LEI

KAZO
IMPORT sri EXPORT
în curînd
FOTO
ȘI ALTE SURPRIZE POB.431

TELEX

Măcar acum, în acest ceas de cumpănă, timpul este alături de noi și ne îndeamnă să grăbim secerișul grîului chiar dacă lanurile nu au „greutatea” la care sperăm.

Ca de obicei, greul celei mai importante și mai scurte campanii a anului cade în seama mecanizatorilor. Indiferent cum sînt organizați, mulți dintre ei recunosc că actuala campanie de recoltare este una dintre cele mai dificile pe care le-au cunoscut în activitatea lor. În definitiv, ei fac același lucru pe care l-au făcut și în anii trecuți, numai că diferă mult împrejurările în care lucrează, formele noi încă departe de a fi clarificate, de a-și fi găsit un făgaș limpede și ferm conturat.

Dacă înainte mecanizatorii aveau de a face cu un C.A.P. sau mai multe, ale căror terenuri erau comasate, acum ei intră în contact direct cu zece și zece de oameni, cu suprafețe mici și dispersate, inconvenient, deloc neglijabil, care face mult mai dificilă recoltarea mecanizată a păioaselor. Acest lucru creează o atmosferă de tensiune în satele noastre. Firește, fiecare

vrea să tragă jarul sub propria oală! Fiecare gospodar face tot ce poate pentru a duce combina în lanul lui. Și câștigă cei care sînt mai „tari”, fiindcă și mecanizatorii sînt oameni! Dar stabilirea subiectivă a suprafețelor

natura cu noi, iar de lucru mai avem încă mult.

— Poate cea mai dificilă problemă cu care ne confruntăm, ne spunea ing. Avram Rus, directorul Societății comerciale „Servagromec”, este cea a piese-

tea un număr mare sînt trase pe dreapta.

Cu toată strădania directorilor de societăți comerciale, combinele nu lucrează grupat, lanurile sînt îmburuienate și se seceră greu. Căderile se constată la tot pasul, iar piese de schimb nu sînt, și lanurile ajunse aproape o dată la coacere, așteaptă. În condițiile actuale, se realizează abia jumătate din vitezele zilnice stabilite (4 ha pe zi).

La acestea se adaugă o totală lipsă de disciplină a producătorilor care, pe de o parte fac presiuni asupra mecanizatorilor pentru a-și vedea recoltată tarlaua proprie, iar pe de altă parte refuză plata muncitorilor S.M.A. și a uiumului.

Ei n-au pus nici măcar un deget pentru a obține recolta din acest an — mică, dar o vreau toată.

Așa cum se prezintă situația, este foarte greu să fim optimiști. Măcar în aceste condiții ar trebui să fim conștienți că este o chestiune vitală să stringem cât mai repede fiecare bob. Altcumva, piinea noastră plutește în incertitudine.

Ion RUS

VOM AVEA PÎINE ÎN ACEST AN?

pe care urmează să intre combinele diminuează substanțial capacitatea de organizare eficientă a muncii, sporește considerabil cheltuielile de producție, randaamentul mașinilor. Nu este tot una cînd unei combine i se asigură front de lucru făcînd posibilă realizarea unor viteze zilnice mai mari, și atunci cînd trebuie să se plimbe de la o parcelă la alta. Și asta este foarte important fiindcă sîntem în întirziere și avem tot interesul să vedem grîul în hambare cit mai repede, să diminuăm pierderile pe care le putem evita prin propriul efort, fiindcă ajunge la timpul ne-a dijmuit recolta. Și apoi, nu se știe cit va mai ține

lor de schimb. Mai ales curelele, de transmisie se rup foarte des și cu toate că sînt scumpe, le procurăm cu foarte mare greutate. Sînt curele care se rup după 2—3 ore de funcționare. Un mare număr din combinele pe care le avem în dotare nu lucrează, iar altele lucrează doar cîteva ore pe zi.

Dar nu numai în cadrul acestor societăți sînt greutăți. La Gherla, de pildă, societatea „Agromec” are în dotare 60 de combine. Dintre acestea, miercuri, au intrat în lucru 30, iar pînă seara au rămas 8. Nu e vina mecanizatorilor.

La nivel de județ sînt 753 combine. Deși puține, și dintre ace-

Spectaculosul „harachiri”

Cravele acuzații de extremism naționalist aduse de primul ministru Petre Roman la adresa unor reviste din România, ca și vehicularea posibilității ca ele să fie suspendate în temeiul legii (e vorba de unul din articolele Legii Siguranței Naționale, care condamnă aștitarea la ura rasială, șovinism, naționalism, i-rententism, fascism, antisemitism) au provocat, ca o semnificativă reacție, gestul spectaculos de „harachiri” al revistei „România Mare”. E drept, este vorba despre o „sinucidere” temporară, pe durata unei luni de zile (cit să-și refacă forțele colectivul redacțional, în special conducerea, și să-și mai tragă suflulul cititorii). Dar, așa cum gestul solemn al vechilor samurai însemna recunoașterea, acceptarea învinovățirii, izbăvirea de ea prin cumplirea a oapedeapsă aplicată de altul, e neîndoielnic că autosuspendarea anunțată de însuși proprietarul revistei, Corneliu Vadim Tudor, vizează păstrarea unei onorabilități din ce în ce mai amenințate de mulți factori prozivi. Recunoașterea învinuirilor aduse (aproape inexistentă) e însoțită de o strașnică șarjă finală, ce nu cruță, de data aceasta, nici pilonii supremi ai puterii, președintele și primul ministru... Teribilism; o reacție la Cyrano de Bergerac menită să convingă și cele mai sovăitoare oimi? Intiul sentiment la aflarea unei dispariții (fie ea și temporară); este acela de regret, urmat, firește, de evocarea calității celui dispărut. Nu trebuie să fi cine știe ce psiholog ca să cunoști mecanismul; citiva cititori ai „României Mari” ni l-au confirmat, la apariția numărului anunțînd „vacanța”.

Cu tot arsenalul zornăitor, tebil de agresiv, care aproape că face distincție între adevăr și aparenții vinovați, lovind și în cel fără nici o vină, arsenal pus la bătaie de majoritatea membrilor din „România Ma-

Dan REBREANU

(Continuare în pag. a II-a)

O telegramă Rompres ne informează că aproximativ 90.000 persoane, în majoritate femei, copii și bătrîni, au fost constrînși să-și părăsească locuințele din Croatia de la începutul confruntărilor dintre sîrbi și croați. Dintre acestea, 48.000 sîrbi s-au refugiat în Serbia, 30.000 croați s-au adăpostit în zone din Croatia neafectate de lupte. Aproximativ 10.000 refugiați, de ambele părți, se găseseră în Bosnia și Herțegovina. Cifra persoanelor refugiate ar putea fi, însă, mult mai mare, neputîndu-se înregistra toate deplasările de populație din zonele de luptă din Slavonia, Banija și Krajina, apreciază observatorii.

Accastă emigrare în masă este numai una dintre tragediile care marchează sfîrșitul secolului XX și intrarea în cel de-al XXI-lea. Ea a fost precedată de altele din aceeași categorie. Argumentul cel mai convingător că oamenii sînt așa cum credeau cei din vechime, despre ei cînd îi asemănau cu lupii ni l-au oferit și întîmplările care au precedat războiul din Golf, dar, mai ales cele ce l-au urmat, cînd armata înfrîntă a lui S. Hussein s-a aruncat asupra kurzilor din nord, parcă în dorința de a șterge umilinta îndurată în război. După o rezistență scurtă și disperată în fața tancurilor irakiene rămase întregi după pîrjolul de foc american, kurzii s-au retras în munți. Odată cu ei a fugit din fața năvălitorilor furioși aproape toată populația kurdă. A fost unul din momentele în care fiecare cetățean al lumii s-a simțit umilit în suflul și conștiința sa de om trăitor la sfîrșitul civilizatului secol XX și chinurile îndurate de kurzi au devenit ale întregii lumi. Refugiul provocat de desfășurarea în zonă a intereselor străine populației kurde

a stîrmit indignarea tuturor, iar lumea contemporană a intervenit. Culmea ironiei este că refugiații kurzi nu aveau altă soluție decît retragerea înspre două țări care nu-i iubesc: Turcia și Iranul. De altfel, Turcia a și întreprins în aceste zile atacuri armate împotriva kurzilor din nordul Irakului.

Dacă situația kurzilor este determinată de anumii factori ce tin nu numai de naționalitatea acestui popor numeros împărțit între trei țări, dacă aceea a palestinienilor se află și ea sub imperiul unor determinări istorice asemănătoare — toate avînd drept rezultat starea cvasipermanentă de refugiu, care nu poate aduce nimic bun, ceea ce se întîmplă în aceste zile în Iugoslavia ar putea să ne demonstreze încă o dată, dacă mai era nevoie, că specificul etnic și exacerbarea deosebiri-

lor dintre oameni oferă posibilități mari de interferență unor state străine. Nu se poate nega faptul că în Iugoslavia are loc un război etnic, purtat cu arme oferite de unele țări europene. Că mor oameni, că unii dintre ei sînt siliți să-și părăsească locuințele distruse, că se produce astfel o ruptură între populațiile respective atît de adîncă încît numai a doua sau a treia generație va putea trece peste ea, încercînd să uite și să ierte moartea părinților sau bunicii, asta nu-i mai interesează pe politicienii care hașurează harta Europei și a lumii și pe traficanții de arme.

Oare românii și ungurii din Transilvania ar putea învăța ceva din tragedia Iugoslaviei? Dacă

Valer CHIOREANU

(Continuare în pag. a II-a)

Întîlnire internațională de presă

În perioada 4—9 august s-au desfășurat la Costinești, într-o excelentă organizare, lucrările întîlnirii internaționale de presă, cu tema „Situația presei și a organizării sindicale a ziaristilor din țările Europene de Est și Centrale”, lucrări organizate de „Tineretul liber” S.A., Societatea Ziaristilor din România (S.Z.R.) și Organizația Internațională a Jurnaliștilor (O.I.J.). Un util schimb de experiență și de idei, de fapt prima încercare a ziaristilor români grupați în S.Z.R. de a organiza o asemenea manifestație internațională, ce s-a bucurat, încă din start, de o prezență numeroasă și aleasă, adunînd timp de cinci zile colegi de breaslă de la diferite publicații din țară și de peste hotare. Că să amintesc prezențele străine, așa începe cu decanul de vîrstă, Marian Podkowiński (Polonia, președintele Asociației Ziaristilor din Polonia), Robert Lázlo (Ungaria), Remy Lani (redactor șef al ziarului „Vocea Tineretului” — Albania); Pencio Kovacev (membru al secretariatului Uniunii Ziaristilor din Bulgaria), Hristo Stanev (U.Z. din Bulgaria), Marina Lorenz Popa („Luceafărul” — Canada), Sofia Dubinska (U.R.S.S.). Au lipsit, și cu siguranță aceste prezențe ar fi dat nial multă densitate și consistență dezbaterilor, colegii cehoslovaci, iugoslavi (motivată, așa

zice eu), și reprezentanța sindicatului francez de presă, doamna Marie Delanne.

În cele patru zile de dezbateri au fost abordate cinci teme de o importanță covârșitoare: Contextul juridic în care își desfășoară activitatea mass-media din țările Europei de Est și Centrale (moderatori — Marian Grigore, vicepreședinte S.Z.R. și Tenko Kovacev, redactor al ziarului „DV — COTIDIAN”); Stadiul și structura organizării sindicale a ziaristilor din țările Europei de Est și Centrale (moderatori — Emil Stanciu, vicepreședinte S.Z.R. și Marian Podkowiński); Poziția puterii față de presă; poziția presei față de putere (moderator — Ștefan Mitrol, redactor șef al ziarului „Tineretul liber”); Penetrarea marilor corporații de presă — un pericol real. Cum ne apărăm? (moderator — Robert Lázlo, membru al prezidiului Asociației Ziaristilor Maghiari); în fine, Noile tehnologii de presă — posibilități de implementare în țările din Europa de Est și Centrală (moderator — Sergiu Andon, președintele S.Z.R.).

Că idei întoarse pe toate fețele, cu multe puncte

Demostene ȘOFRON

(Continuare în pag. a II-a)

● **COMUNICAT.** La sfîrșitul lunii iulie, restanțele la livrările de zahăr către populație erau de circa 82.000 tone (a comunicat cu prilejul unei conferințe de presă, domnul C. Fota ministrul comerțului și turismului), reprezentînd echivalentul nevoilor populației României pe două luni. Vorbind de perspective, în prima jumătate a lui august au intrat în țară 9751 tone zahăr din import, la care s-au adăugat 500 tone din rezerva de stat. Pînă la 31 august vor mai intra în țară 15.845 tone zahăr, la care se vor adăuga alte 30.000 tone (care nu se știe cînd vor sosi), conform unei oferte a firmei Poolcec, cîștigătoare a selecției de oferte lansate de M.C.T. la 26 iulie a.e. Contabilizînd — rezultă totuși o restanță de peste 23.000 tone. Pe cînd vom ajunge „la zi” cu zahărul?

● **CEREMONIE.** La Arcul de Triumf din Paris a avut loc o ceremonie prilejuită de împlinirea a trei sferturi de secol de la intrarea României, în 1916, alături de țările Antantei, în primul război mondial. Reprezentanții ai forțelor armate române, împreună cu ambasadorul țării noastre în Franța, Anton Vătășescu, au depus o coroană de flori. Cu acest prilej, la necropolele de la Sontzemat, Dieuze și Haguenau au fost dezvelite plăci comemorative în memoria prizonierilor români de război care au pierit în 1917—1918 în lagărele germane din Alsacia și Lorena.

● **VIZITĂ.** Ministrul român al apărării, general Nicolae Spiroiu, a sosit vineri într-o vizită de două zile în Iugoslavia. În cadrul convorbirilor pe care le-a avut cu omologul său iugoslav, Veliko Kadievici, au fost abordate aspecte legate de dezvoltarea cooperării între armatele română și iugoslavă.

● **INFLAȚIE.** După 19 luni de guvernare a Solidarității, în luna iulie s-a înregistrat cea mai scăzută rată a inflației, dar cu toate acestea criza din industrie continuă. Prețul de consum a crescut în iulie cu 0,1 la sută, față de 4,9 la sută în iunie. La începutul lunii august, în Polonia 749.900 de oameni (9,4 la sută din forța de muncă) nu aveau slujbe.

● **ACCIDENT.** Un avion de pasageri de tipul „Boeing 737”, aparținînd companiei „Indian Airlines”, avînd la bord 68 de pasageri și 6 membri ai echipajului, s-a prăbușit vineri într-o regiune din nord-estul Indiei. Zona a fost survolată de elicoptere ale armatei și se pare că nu există supraviețuitori.

● **DECLARAȚIE.** Lawrence Eagleburger, adjunctul secretarului de stat al S.U.A., a declarat că Administrația de la Washington va accepta orice acord între republicile iugoslave cu condiția ca acesta să fie obținut într-un mod pașnic.

● **VETO.** Făcînd uz de dreptul său de veto, Jelto Jelev, președintele Bulgariei, a returnat către parlament Legea electorală, în vederea reexaminării ei. Returnarea s-a datorat dezacordului președintelui în ce privește articolul din lege care limitează drepturile bulgarilor ce trăiesc în strălănătate de a participa la alegeri.

INVITAȚIE

Conducerea Asociației pentru Adevărul Revoluției din județul Cluj invită pe urmașii celor decedați și pe rîniți în revoluție din municipiul Turda la o adunare în sala primăriei din Turda, marți, 20 august 1991, ora 17.

SALINA DE LA TURDA AȘTEAPTĂ!

La Turda, în zona băilor, sub pământul arid se află vechea salină care, fără nici un fel de risc, ar putea fi numită muzeu al sării. Fie și numai pentru faptul că totul se păstrează ca acum 63 de ani, când a fost abandonată exploatarea sării aici. Cavități imense în formă de clopot sau în formă trapezoidală, cu nume de monarhi: Rudolf, Iosif Anton, Terezia, păstrează urmele dăltilor condamnaților sau ale muncitorilor de pe vremuri, plătiți pentru munca lor, nu cu bani, ci cu sare. Înăuntrul, scările de lemn, fixate în roca de sare, sînt într-o stare perfectă. Pînă și finul de sare erau hrăniți caii folosiți la scosul sării din ocnă s-a păstrat proaspăt. Sub pământ liniștea este de catedrală, iar aerul — benefic pentru cei ce suferă de pe urma bolilor respiratorii.

Multe lucruri bune și frumoase s-ar putea face aici: tratamente medicale, audiții muzicale, turism pur și simplu. Nu-i mai puțin adevărat că s-ar putea exploata, din nou, imensa cantitate de sare din subsolurile zonei Turzii. Dar poate că ar fi rentabilă exploatarea turistică a acestei saline.

În prezent salina nu poate (motivată) fi vizitată decît de specialiști, fiindcă punerea acesteia la dispoziția publicului implică măsuri severe de protecție a subsolului.

Deocamdată, „Transgexul” (fost I.P.E.G.) Cluj a făcut o investiție de două milioane pentru realizarea de surori și protejarea gurilor de aerisire (vechile guri de aerisire, neprotejate, puneau în pericol viața trecătorilor neavizați), construirea unui plan înclinat și a unei căi ferate. Necazul este că investiția n-a fost prinsă în buget, deși lucrările s-au dovedit a fi mai mult decît necesare, și a creat numeroase probleme financiare, cazul ajungînd pînă la ministrul finanțelor. O societate cu răspundere limitată formată din O.J.T., „Transgex” și Primăria Turda intenționează valificarea ocnei și a zonei prin includerea în circuitul turistic. Lucrurile așteaptă să fie limpezite de către organele financiare de resort.

Indiferent care ar fi verdictul Capitalei la cazul de față, ne-ar lucura ca ocnă de la Turda să nu rămînă necunoscută, ca pînă acum. Turistii ar veni, cu siguranță, să audă măcar ecoul repetat în descreștere de 18 ori într-unul din „clopotele” salinei.

M. SANGEORZAN

TUR DE ORIZON

● **VREȚI SĂ SLĂBIȚI?** Nimic mai simplu, susține Amanda Brindle, o tinărară britanică în vîrstă de 27 ani, care în decurs de 18 luni a reușit să scadă de la 116 kg la numai 59 de kg. Cîm? Prin educarea voinței. Concret, ea îi sfătuiește pe gurmanzi și cei lipsiți de voință să-și lipească fotografia pe frigider ca avertisment! În afară de voință, ea mai recomandă practicarea unor sporturi și un regim alimentar cu 1.000 de calorii pe zi, cu legume fierte. În orice cantitate. Cine se încumtă să-și urmeze exemplul și sfaturile?

● **INDUSTRIA SEXULUI.** Pentru satisfacerea cererilor importante ale industriei sexului din Thailanda, o rețea internațională practică traficul cu tinere fete din sudul Chinei, adeseori în vîrstă de numai 12 ani — relatează France Presse citînd surse polițienești din Bangkok. În urmă cu o lună, forțele de ordine au scos aproximativ 30 de fete din casele de toleranță, încredințîndu-le unei organizații pentru protecția copiilor. S-a descoperit că în unele cazuri, tinerele copile sînt aduse chiar de rude, traversînd Birmania și

predat, contra unei sume de 120 pînă la 200 de dolari în localitatea Mae Sai, situată la frontiera dintre Birmania și Thailanda. Ele sînt revîndute, ulterior, pentru 400 de dolari traficantilor thailandezi, care le plasează în casele de toleranță din țară.

● **ALERTA.** O operațiune polițienească a fost lansată în întreaga Australie după descoperirea de cianură de potasiu în eșantioanele de produse ale firmei „Colgate-Palmolive”, trimise firmei de șantajști care au amenințat că vor otrăvi articolele puse în vânzare în două supermagazine vizate, unul în Sidney și altul în Perth. Cantitățile de pastă de dinți și de șampon au fost retrase din cele două supermagazine, dar nu a fost descoperită nici o urmă de otrăvă. Să fi fost o alertă falsă, sau s-au speriat șantajștii?

● **„MINA NEAGRĂ.”** Ambasadele din Ottawa ale Germaniei și Austriei au primit scrisori pline de amenințări cu moartea împotriva diplomaților lor, acuzați de amestec în freburile interne ale Iugoslaviei”. Scrisorile poartă semnătura de „Mina neagră”, numele unei organizații sîrbe clandestine, implicată în asasinarea arhiducelui Franz-Ferdinand al Austriei, în 1914.

URMĂRI DIN PAGINA 1

Spectaculosul...

re”, destui cititori sînt convinși de adevărul, dreptatea principiilor pentru care revista militează, cu unele ierarhizări — printre acestea, protejarea demnității naționale, apărarea cauzei românismului, a integrității teritoriale a țării și continua demascare a acțiunilor antiromânești, de oriunde ar veni, ocupînd locuri de frunte. Cititorul avisat, nu doar acela ce se oprește la virulența unor titluri, la invective și atribute oripilante, știe că înălăturînd coaja toxică, plină de ghimpi a unor articole, găsește dedesubt miezuri ale adevărului.

Conflictul interetnic este o realitate în Transilvania de astăzi, ca și numeroasele acțiuni antiromânești — orice veșmint ar îmbrăca ele în ochii celor ce le produc.

Deși s-au dovedit profesioniști ai scrisului, confrății de la „România Mare” păcătuiesc, credem (fără intenția de a le diminua ori anula meritele) prin exces și, nu de puține ori, prin lovituri de dragul loviturilor. În problema neînțelegerilor dintre români și maghiari, prea des au fost folosite aceleași clișee, lipsite de noutate și argumentul care să le revigoreze credibilitatea. În locul etichetelor, oricît de pline de patos, am fi preferat analize reci, obiective, exacte, ale realităților din aceste ultime

luni, iar antisemitismul este o campanie nemeritată, o eroare publicistică. În problema modului cum s-au spălat rufele „în familie”, între români, adică, justiția s-a pronunțat și se pronunță încă.

Nu e de presupus că primul ministru s-ar fi grăbit să-și traducă în fapt amenințările, fără serioase inconveniente: pe lângă numeroasele voci jubilînde, s-ar fi găsit destui care să protesteze invocînd recrudescența spiritului dictatorial, atentatul la democrație și la libertatea presei al puterii etc. Decizia proprietarului „României Mari” a „rezolvat” deocamdată lucrurile: nu e exclus să fie urmată de o ușoară schimbare la față. Ne întrebăm doar dacă și celelalte publicații incriminate — „Europa”, „Tromf”, „Valoszag” ar fi avut curajul — poate spectaculos, poate puțin ridicol — al unui asemenea gest?

și pentru a avea o imagine cît mai aproape de adevăr, am inițiat pentru dv. o anchetă sub genericul Prosa Europei de Est. O vom publica săptămîna viitoare.

REFUGIAȚI...

Ja Tg Mureș, de exemplu, românii și unghurii ar fi avut, în martie anul trecut, nu ciomege și cuțite, ci pistoale și arme automate, cu siguranță numărul morților s-ar fi ridicat la mii, iar focul unui adevărat război s-ar fi întins în toată Transilvania. Mii de familii s-ar fi refugiat, cum s-a întimplat în 1940, după Diktatul de la Viena; mii de gospodării ar fi fost distruse; mii de copii ar fi rămas orfani. Iar ura și dorința de răzbunare ar fi otrăvit sufletele și mințile a zeci de mii de oameni. Să credem că, neîntîmplîndu-se o asemenea tragedie, am avut noroc? Sau că am fost mai inteligenți decît sîrbi și croații? Sau că acei misterioși scenariști din umbră și-au dat seama la timp că n-au nici o șansă în fața superiorității numerice a românilor? Într-unul din clasamentele nenorocirilor omeniești, după moartea cea adevărată și ultimă, plecarea în refugiu este, poate, cea mai mare rău ce i se face omului. Să nu uităm însă că relativa liniște de care ne bucurăm a fost plătită cu moartea unor oameni și cu umilintele unor români siliți să se refugieze din localitățile unde au trăit pînă acum în județele Covasna și Harghita.

Intilnire...

comune în raport cu țara noastră: necesitatea unei legi a presei, interdependența dintre fenomenul publicistic și starea economică, evoluția politică și fenomenul publicistic, violența limbajului și a atitudinii publicistice, necesitatea păstrării libertății de exprimare, atacul la persoană, apărarea cititorilor, a oamenilor în general, de abuzurile presei, lipsa exercitiului democratic, fenomenul publicistic și apariția privatizării, rolul benefic al presei în trecerea spre economia de piață, aportul tinerilor ziariști, apariția unor categorii noi de ziariști (ingineri, fizicieni, chimiști, matematicieni, economiști), calificarea ziariștilor; cenzura și autocenzura, accesul la informație, secretul de stat și fenomenul publicistic, dreptul de autor și copyright, presa de stat, de partid și independentă, situația presei din provincie, posibilitatea pătrunderii corporațiilor transnaționale de presă în țările Europei de Est și Centrală, poziția puterii față de presa de opoziție și independentă, noile tehnologii și fenomenul publicistic, probleme de organizarea sindicală, presa din rezistență, situația audio-vizualului, rolul investițiilor în ridicarea nivelului tehnic/competitiv, situația hirtiei și a eventualelor prețuri noi de cost.

Cum despre presa colegilor noștri polonezi, bulgari și albanezi cunoaștem mai puține lucruri, dar

UN CAL MORT ȘI DOI COPACI RUPȚI

N-o să ne mirăm acum că pe străzile Clujului zac cadavre de pisici sau ciini omorîți în iureșul unei circulații ce tinde să nu mai respecte nici una dintre „vechile” reglementări — odinioară sfinte. Nici că pielea și măruntaiele, mai întii, apoi oasele acestor animale sînt terciuite de roțile mașinilor, spre scirba celor mai sensibili — dar vremea acestora a trecut. Fără ca nimeni dintre cei care, probabil, iau salariu exact pentru asigurarea curățeniei orașului să se sesizeze într-un fel sau altul. Iată însă că lucrurile evoluează. Pe strada Traian zăcea joi cadavrul unui cal, răsturnat la marginea trotuarului, cu picioarele în sus și burta umflată. Ză-

cea de o bună bucată de timp, deoarece muștele roiau în jurul său nestingherite. Stingherii erau doar clujenii așezați la coadă la magazinul de pîine din apropiere. În ritmul (și sensul) în care mergem s-ar putea ca orașul să adune pe străzile sale tot felul de cadavre. Noroc că elefanți nu trăiesc pe meridianele noastre.

Dar nu numai cadavrele zac pe străzi zile întregi. Au început să cadă și copacii. Vineri dimineață, pe strada Horea puteau fi văzuți doi asemenea copaci rupți. Cine-i prinde oare pe barbări? Probabil, nimeni. Cum nimeni nu crede că are datoria să asigure curățenia orașului.

UN FRUMOS SUCCES AL JUNIORILOR II DE LA „U”

Între 3 și 10 august, la Kunhegyes (Ungaria) s-a desfășurat un tradițional turneu de fotbal rezervat echipelor de 10, 12, 14 și 16 ani, dotat cu trofeul KUN CUP '91. La turneu a participat și echipa de juniori II a lui „U”, pregătită de Alexe Uifăleanu (care n-a putut participa fiind plecat cu echipa mare la pregătiri), dar secundată de antrenorul Tiberiu Poratchi și de Dan Anca (ultimul în calitate de conducător). Echipa „U” a participat la categoria 16 ani.

Din cele trei partide susținute în grupa amintită, „U” a obținut tot aștea victorii cu sco-

riurile: 3-1 cu S.E. Kenderes (au marcat pentru alb-negri Jula 2 și Varga), 1-0 cu M.A.V. — M.T.E. Solnok (a marcat Dumitru) și 2-1 cu S.E. Karcag (au marcat Moraru și Văleanu), cucerind o splendidă cupă, respectiv titlul de cel mai bun portar prin Flaviu Boca. Iată și jucătorii care au evoluat în cadrul turneului în echipa „U”: Boca, Nădăban, Morar, Jula, Vălean, Munteanu, Fărcaș, frații gemeni Alin și Alex Uifăleanu (fiii antrenorului Alexe Uifăleanu), Marcu, Pojar (rudă cu Pojar cel mare de la echipa I), Petrus, Dumitru, Marian, Varga și Haiduc. Tuturora felicitări.

AGENDA

PROGRAMUL STUDIULUI DE TELEVIZIUNE CLUJ 19-24 august

FILARMONICA DE STAT CLUJ anunță următorul program de spectacole în perioada 22-30 august:

Joi, 22 august, ora 19, la Casa Universitarilor: Orchestra simfonică a Filarmonicii de Stat, dirijor: Emil Simon, solist Ștefan Ruha. În program: Mozart „Mica serenadă”; Tartini — „Trilul diavolului” versiune pentru vioară și orchestră de coarde; Beethoven — Romanța pentru vioară și orchestră op. 40; Ciaikovski — Suită din „Spărgătorul de nuci”; Dukas — „Ucenicul vrăjitor”.

Miercuri, 28 august, ora 19, la Casa Universitarilor, Recital de chitară clasică Maria Esther Guzman (Spania). În program: Soler — Două sonate; Bach — Suită kw 1012; Tarrega — Fantazie pe motive din „Traviata”; Barrios — „Un vis”; Albeniz — „Cordova”; Albeniz — „Sevilla”.

Vineri, 30 august, ora 19, la Casa Universitarilor, Recital de pian Maria Selena Pop. În program: Mozart, Beethoven, Enescu, Bartok.

Luni, 9,00 — Emisiune în limba germană; 9,45 — Emisiune în limba maghiară; 11,30 — Editorial. Evenimente. Mozaic; 12,30 — Puncte de vedere; 13,00 — Film artistic; 13,30 — Reportajul de luni: La Brecșu, omagiindu-l pe Mihai Viteazul; 13,45 — La început a fost cîntecul: Nicolae Mureșan, Sava Negrean, Nicolae Furdui Iancu.

Marti: 9,00 — Actualități. Publicitate. Anunțuri; 9,10 — Dialogul muzelor: Dotarea artistică a formațiilor folclorice care ne reprezintă peste hotare — anchetă; 9,30 — Documentar: Gulagul românesc, film prezentat la TV elvețiană.

Miercuri: 9,00 — Actualități. Publicitate. Anunțuri; 9,10 — Emisiune de știință; 9,40 — Mini-Max: Top TV.

Joi: 9,00 — Emisiune în limba maghiară. Vineri: 9,00 — Actualități. Publicitate. Anunțuri; 9,10 — Orizont economic: Cine are interes „să umfle” prețurile?; 9,40 — Documentar: Muzeul episcopal Cluj.

Simbătă: 8,00 — Video Week-End; 8,40 — Emisiune în limba maghiară.

RADIO CLUJ

● LUNI, 19 august: 6,00 — 8,00 — „Bună dimineața” — actualități și muzică; 10,00 — Realitatea economică: Legea invențiilor față în față cu realitatea. Ce a mai rămas din triada: învătămînt — cercetare — producție? 10,20 — Eu doinesc, codrul răsună — cîntece și jocuri populare; 10,50 — Cîntec șoptit — moment poetic; 11,00 — Radiociclopedia; 11,30 — Globul muzical: „Flash Gordon” (II) și „Superman” (II); 12,00 — Revista revistelor: Interviu cu poetul Vasile Copilu Cheatră; 12,15 — Concert de prnz: Codex Caioni, Simfonia de Kodaly Zoltan; 16,00 Meridiane și paralele în lumea de azi. Repere ale colaborării. Poluarea planetei, un dosar deschis; 16,30 — Miracolul sanelor: „Cele șase neveste ale regelui Henric al VIII-lea”; 17,00 — O oră pentru toată lumea: radioactualități și muzică; 20,00 — Top 10 — muzică ușoară.

● MARTI, 20 august: 6,00 — 8,00 — „Bună dimineața” — actualități și muzică; 10,00 — Limba noastră: Dolina Negomireanu —

Cîteva particularități ale lexiconului arheziian, Dicționar radiofonic: Expresii alcătuite de la cuvîntul „cap”; 10,30 — Divertisment orchestral; 11,00 — Corifeii artei lirice: Basul Nicolae Secăreanu (II); 11,30 — Salonul artelor: Arlechin: Jurnalul galeriilor; 12,00 — Cronică muzicală; 16,00 Radiomagazin științific: Escu științific „Strategiile unei lupte”; 16,30 — Varietăți muzicale: melodii interpretate de solistul vocal Jon Anderson; 17,00 — O oră pentru toată lumea — radioactualități și muzică; 20,00 — Lecturi literare: Mihail Sebastian, „Steaua fără nume” (II); 20,30 — La fîntina dorului: revistă sonoră de etnografie și folclor;

● MIERCURI, 21 august: 6,00 — 8,00: „Bună dimineața” — actualități și muzică; 10,00 — Ambient 2000: Repere urbanistice la Alba Iulia; 10,30 — Anotimpuri muzicale: „Concertul nr. 2 în fa minor” de Frederic Chopin; 11,00 — Chemarea pămîntului: Ediție realizată în județul Alba; 11,30 — muzică populară românească — interpreți și formații; 12,00 — Clubul gazetariilor: Cu gazetarii în... Parlamentul României; 16,00 — Salo-

nul artelor: Arlechin: Jurnalul galeriilor; 16,30 — Supersound: muzică ușoară; 17,00 — O oră pentru toată lumea — radioactualități și muzică; 20,00 — Limba noastră; 20,30 — Unda preferințelor: muzică populară.

PROGRAMUL FILMELOR DE LUNI

Republica — renovare ● A-RUNC-O PE MAMA DIN TREN (11; 13; 15; 17; 19) sala A; MISS IUGOSLAVIA (12; 14; 16; 18); DESENE ANIMATE (10,30) sala B Dacia ● UN PISTOLAR RENUMIT (11; 13; 15; 17; 19) sala A; RAMINEREA (12; 14; 16; 18); DESENE ANIMATE (10,30) sala B Mărăști ● CATIFEAUA ALBASTRA (9; 11; 13; 15; 17; 19). Tarif — 30 lei — Victoria ● LOVITURA DE CRACIUN (11; 13; 15); FATA FARA ZESTRE, seriile I și II (17; 19,30) Arta ● CINCI PENTRU INFERN (12; 14; 16; 18) — Muncitoresc ● EMMANUELLE (11; 13; 15; 17; 19) — Favorit ● CINEVA CARE SA MA APERE. AMPRENTELE VIETII (13; 15; 17; 19); ROBINSON CRUSOE (11) — Timpuri noi ● ADIO, DOMNULE CHIPS (13; 15; 17) — Capitol.

curiozități CLUJENE

Este numele frumosului și interesantului deal din centrul Clujului, un mic munte (411 m), vizibil din orice parte a orașului. Sincos, nisipos și cavernos, dealul — când roșietic, când verde, când gri (depinde de vreme) — lucește în razele soarelui, devenind subiect de inspirație pentru numeroși artiști plastici de renume care l-au imortalizat în decursul secolelor, în ulei, acuarelă, creion, cretă sau cărbune. Scoicile și minusculele animale pietrificate pe care le găsim pretutindeni copiii pe Cetățuie, denotă vîrstă sa „respectabilă” — adică zeci de milioane de ani. Fauna și flora de pe Cetățuie, care se observă pînă la „Tăietura Tîrcului” de-a lungul creștelor de deal, se menține încă „vitează” în „pofida „civilizației” detergentilor, a construcțiilor diferite. De la modernul hotel „Transilvania” poți vedea panglica argintie a Someșului Mic care serpuiește de la Flo-

rești și Gilău spre Cluj, străjuind de lanțul splendid al Munților Apuseni. „Transilvania” a devenit azi un important obiectiv turistic al orașului nostru. În imediată apropiere a hotelului există resturile fostelor fortificații austriece construite în secolul al XVIII-lea în formă de „stea” (sistemul Vauban). Pe platoul

amintirea pastorului Stephan Ludwig Roth, împușcat aici în 11 mai 1849 de către un pluton de execuție maghiar. Fapta aceasta a fost cît se poate de regretabilă și nedreaptă, deoarece Roth era considerat unul din promotorii înțelegerii dintre români, unguri și germanii din Transilvania anilor 1848—1849.

Cetățuia

dealului ele se învecinează cu clădiri vechi habsburgice care au supraviețuit vicisitudinilor timpului. Atît vechea fortăreață cît și podul de peste Someș (care unea străzile Dragalina și Barrii de azi) au fost construite din ordinul comandantului „suprem al trupelor austriece din Transilvania, contele Steinville, după anul 1720. Interesanta construcție din lemn, acoperită, denumită „podul nemților”, a fost luată de apele furioase ale Someșului Mic care în primăvara lui 1925 s-a făcut foarte „mare”, cauzînd imense stricăciuni la una din clădirile militare vechi există o placă comemorativă în

Ofiterul honved care a comandat execuția lui Roth — condamnat la moarte de către un tribunal militar revoluționar. În aceeași zi — le-a declarat soldaților după săvîrșirea faptei: „Iată ostași, învățați de la acest bărbat cum trebuie să mori pentru poporul tău!” Mai amintim faptul că în 1936 pe versantul către oraș al Cetățuiei, prin grija episcopului gr. cat. Iuliu Hosu și al credinciosului Valer Pop (intors din Ierusalim), s-a ridicat o frumoasă cruce (înălțime de 10 m) din beton, fier și lemn, monument pe care l-au admirat cu plăcere toți clujenii, indiferent de naționalitate sau

confesiune, pînă cînd într-o dimineață a anului 1946 a fost dinamitat din ordinul celor care au avut atunci „grijă” de desfinetele noastre. Restaurantul „Belvedere”, o frumoasă construcție din lemn, vopsită albastru, s-a prăbușit într-o noapte a anului 1941 cu ocazia unor mari alunecări de teren. S-au produs atunci stricăciuni la banca de piatră „Elisabeta”, la drumurile, lămpile, copacii și treptele de pe Cetățuie. Prin anii '60 s-au executat unele lucrări de consolidare, reparații și plantații de arbori, munci care s-au dovedit a fi puțin eficiente din cauza naturii neastîmpărate a dealului care tot încerca s-o ia razna. Dar despre Cetățuie s-ar putea scrie o carte întreaga... Acum, numele străzii „Stephan Ludwig Roth” din Cluj (fosta stradă Măloasa) este o cinstire meritată pentru pastorul idealist sas care și-a încheiat tragic viața în orașul nostru în 1849. Mai amintim cu acest prilej că vor trebui reparate și treptele de acces (pe partea stîngă) a Cetățuiei, spre a-i feri pe turiști și pe pietoni de adevărate exerciții de alpinism și echilibristică pentru a putea urca dealul. GH. ISAC

TOP INTERNATIONAL

Ediția a XXV-a a acestui TOP sperăm că ați sărbătorit-o împreună cu noi pe lungimile de undă ale postului de RADIO CLUJ. Pentru cei care nu au reușit să intre în contact cu noi sau să asculte emisiunea le reamintim TOP-ul 9099, ediția a XXV-a, așa cum rezultă ei din scrisorile voastre:

1. ROXETTE — Joyride (1)
2. JON BON JOVI — Miracles (2) 7
3. ROXETTE — The Big „L” (6) 4
4. MARIAH CAREY — Love takes time (5) 4
5. ROD STEWART — Rhythm of my heart (3) 5
6. SKID ROW — I remember you (8) 9
7. DEPECHE MODE — Enjoy the silence (4) 12
8. SCORPIONS — Wind of change (7)
9. BAD ENGLISH — When see you smile (-) 1.

Cu precizarea — că săptămîna viitoare intrăm în tipicul normal vă așteptăm cu clasamente și propuneri pe adresa: RADIO CLUJ, str. Donath nr. 160, Cluj-Napoca 3400, pentru emisiunea TOP 9099. (A.M.)

RASPUNS

Asteroidul Chiron ar putea furniza un răspuns la întrebarea referitoare la modul în care a apărut viața pe Pămînt. Potrivit părerii unor astronomi, acest corp cereș cu diametrul de 10 km care poartă numele centaurului din cauza căruia a murit eroul Hercule, nu este un asteroid, așa cum s-a crezut pînă acum, ci nucleul unei gigantice comete care s-ar fi putut ciocni cu Pămîntul acum 65 milioane de ani. De fapt, s-au descoperit în straturile de argilă din Cretacic cantități anormale de acizi aminați, amestecați cu elementul iridiu, a cărui origine este aproape sigură cosmică, ceea ce acreditează ideea că acești acizi aminați provin și ei din spațiul extraterestru. Considerînd că asemenea ciocniri s-ar fi putut produce și mai înainte, nu este greu de imaginat că o cometă ar fi adus pe Pămînt, cu 3,8 miliarde de ani în urmă, primele forme de viață.

Urme de aur în pigmentii narcisei

Botaniștii din Amsterdam declară că au depistat particule de metale rare în pigmentii unor flori și speră să dovedească existența urmelor de aur în narcise. Aceasta ar avea ca rezultat o totală răsturnare de valori în industria olandeză de flori.

Ziarul „The Times” scrie că dr. Jan Audah, de la Departamentul de studii moleculare al Universității municipale din Amsterdam, a declarat în cadrul unei conferințe internaționale a biologilor, care a avut loc la Durban, că la examinarea prin microscopie electronică a unor părți ale narcisei comune (pseudo-narcissus) au fost descoperite sub diferite forme, urme microscopice de metal prețios. El a mai spus că urmele de aur găsite sînt atît de mici încît nu ar putea fi depistate cu ajutorul

actualilor tehnologii industriale, chimice, ci numai prin propagare selectivă, care intensifică densitatea culorii florilor respective. Se așteaptă ca acest procedeu să evedențieze suficiente de bine urmele de aur, pentru a putea fi extrase. Dr. Audah a declarat că pentru extragerea unei uncii (28,35 g) de aur sînt necesare cîteva milioane de flori. Cheltuielile pentru extragerea metalului pot fi amortizate prin comercializarea subproduselor rezultate din masa fibroasă. Cercetările de la Amsterdam continuă lucrările profesorului Richard Wilstatter, chimist german ale cărui studii asupra structurii clorofilei i-au adus Premiul Nobel, în 1915. Lucrările sale ulterioare au avut ca rezultat acordarea unui patent pentru extragerea aurului din apă mării.

Biosfera crește în greutate

Datorită eterogenității lumii vegetale și a solurilor este greu de cuantificat stocul de carbon al biosferei. Totuși, o încercare în acest sens a fost făcută de cercetătorii aparținînd unor laboratoare de geologie din Marsilia (Franța), botanică (Regatul Unit) și ecologie (Juelich, Germania). Punînd în comun cunoștințele acumulate în ceea ce privește evoluția stării suprafeței planetei, cunoștințe sintetizate sub formă de hărți paleogeografice, ei au cuantificat rezervoarele de carbon pornind de la datele paleontologice, pedologice, și sedimentologice. Greutatea totală (în carbon) a materiei vii de pe planetă a evoluat de la 340 la 920 miliarde tone (Gt) între ultimul maxim glaciatic (cu 18.000 ani în urmă), caracterizat printr-o vegetație puțin abundentă, și perioada cea mai caldă interglaciatică (acum 6000 de

ani). Dacă se ține seama de rezervorul de carbon organic al solului, această creștere trebuie multiplicată cu 2.

Fără îndoială, în cursul trecerii precedente interglaciatic/glaciatic s-a produs fenomenul invers. Acesta din urmă s-a soldat cu dispariția de pe continente și din atmosferă a mai mult de o mie de Gt carbon, în timpul ultimului maxim glaciatic. Singurul rezervor suficient de mare pentru a cuprinde o asemenea masă este oceanul. Acesta a restituit, deci, de la sfîrșitul ultimei glaciații o cantitate echivalentă de carbon care a tranzitat prin atmosferă pentru a hrăni biosfera aflată în expansiune rapidă. Vegetația și solurile par să fi contribuit la amplificarea rolului regulator al fluctuațiilor CO2 atmosferice între perioadele glaciare și interglaciare.

IN ATENȚIA AGENȚILOR ECONOMICI

În perioada 28—30 octombrie a.c. va avea loc în Franța cel de-al treilea forum francofon al afacerilor la care vor fi prezente cca 400 de întreprinderi din 40 de țări, ce vor expune proiecte de colaborare și tranzacții comerciale. De asemenea, în perioada 11—14 noiembrie a.c., la Budapesta, va avea loc simpozionul Grupării Hexagonale cu privire la libera inițiativă în țările membre.

Agenții economici interesați să participe la aceste manifestări sînt rugați să contacteze pînă cel mai tîrziu luni, 19 august, AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU PRIVATIZARE CLUJ, Piața Libertății nr. 2, camera 13, telefon 11-29-15 sau 11-54-16. (1233)

REGIA AUTONOMĂ A NEMETALIFERELOR CLUJ

str. Horea 78, telefon 13-42-88

organizează

la sediul depozitului central Aghireș, comuna Aghireș, în data de 23 august anul curent

● licitație pentru vânzarea de utilaje miniere. (8484)

SOCIETATE COMERCIALĂ S.R.L.

angajează

- 2 ingrijitori animale
  - 3 ciobani pentru îngrijire și prelucrare produse (de preferință familie)
  - o menajeră
- Str. Vasile Pirvan nr. 13. (8485)

S.C. „REXCOM” S.R.L.

str. Tribunul Vlăduțiu nr. 16

angajează

- ospătar (fată)
- Informații: la sediu. (8488)

INTILNIRE CU TERRY WETHLLY

PERSONALITATE CUNOSCUTĂ ÎN VIAȚA POLITICĂ AMERICANĂ, ÎN PREZENT LIDER AL BISERICII GRACE CHRISTIAN CENTER DIN KELEEN, TEXAS — U.S.A.

Vă invită la o INTILNIRE pe tema:

„MIRACOLE BIBLICE ÎN ACTUALITATE”

CINTĂ: JAN WETHLLY — muzică creștină modernă

LA INTILNIRE este prezent și REV. PAUL CRȘIAN din U.S.A.

Intilnirile au loc:

● în data de 20 august 1991, ora 18, la Biserica Penticostală din Cluj-Napoca, str. Albinii nr. 31

● în data de 21 august 1991, ora 19, în cortul de lingă stadionul municipal din Cluj-Napoca. (9951)

SOCIETATEA COMERCIALĂ ARDEALUL S.A. CLUJ

str. Pata-Rit nr. 17

anunță concurs pentru ocuparea postului de:

● jurist consult

Relații suplimentare la telefon 14-11-90, Int. 45.

Data concursului: 3 septembrie 1991. (1232)

SOCIETATEA COMERCIALĂ FORTPRES-C.U.G.-S.A.

cu sediul în B-dul Muncii nr. 18

angajează prin transfer sau Oficiul Forței de Muncă:

● 2 fochiști autorizați pentru cazane de înaltă presiune cu vechime minimă în meserie de 3 ani

● 5 electricieni

● 4 lăcătuși mecanici categoria 4—7 pentru reparații mașini unelte

Concursul va avea loc în data de 21 august ora 9. Informații suplimentare la telefonul 15-44-25, Interior 1204. (1238)

SOCIETATEA COMERCIALĂ „SANEX” S.A. CLUJ-NAPOCA

str. Beiușului nr. 1

oferă spre vânzare la preț negociabil ● o serie de mijloace fixe casate cu decretul 50/1990, printre care și utilaje de laborator și aparate de măsură.

Lista poate fi consultată zilnic la sediul societății — ofișată la poartă — iar mijloacele fixe se pot vedea la solicitare.

Relații suplimentare la telefon 14-73-27, zilnic între orele 8—15. (1236)

AMIEX IMPORT-EXPORT S.R.L.

în colaborare cu

STAȚIUNEA HORTICOLĂ CLUJ-NAPOCA

anunță

● vânzarea de pomi fructiferi și trandafiri obținuți cu o tehnologie modernă, care asigură plantarea și viabilitatea în proporție de 100 la sută a acestora și în timpul verii.

Rodirea pomilor are loc în anul următor de la plantare. Cei interesați se pot adresa pentru livrare la sediul Stațiunii Horticole Cluj, din str. Horticultorilor nr. 5, Cluj-Napoca. (9252)

S.C. CHRISTIAN IMPORT-EXPORT S.R.L.

angajează

● ospătari (fete și băieți)

● bucătari

În vederea selecționării personalului, doritorii sînt așteptați sîmbătă, 17 august, ora 11, în Piața 1848 nr. 3. (8490)

GRUPUL ȘCOLAR INDUSTRIAL „ARMATURA” CLUJ-NAPOCA

organizează concurs de admitere în sesiunea august-septembrie 1991 pentru:

- Clasa a IX-a curs de zi**
- profil - matematică-fizică - 36 locuri
- mecanic - prelucrător prin așchiere - 30 locuri
- sculer matrișer - 28 locuri
- lăcătuș construcții de mașini - 28 locuri
  - Clasa a XI-a curs de zi:**
- meseria - prelucrător prin așchiere - 21 locuri
- sculer matrișer - 26 locuri
- lăcătuș construcții mașini - 25 locuri
  - Clasa a XI-a curs seral**
- meseria - prelucrător prin așchiere - 69 locuri
  - Școala profesională (după 8 clase) zi:**
- meseria - mecanic auto - 4 locuri
- sculer matrișer - 18 locuri
- lăcătuș mecanic - 9 locuri
- mecanic montator - 15 locuri
  - Școala profesională (după 10 clase) zi**
- meseria - lăcătuș mecanic - 8 locuri
- prelucrător prin așchiere - 4 locuri
  - Școala postliceală curs de zi**
- proiectant ind. constr. mașini - 30 locuri
- tehnolog prelucrări la rece - 15 locuri
- tehnolog prelucrări la cald - 15 locuri
  - Școala de măști curs de zi**
- prelucrător prin așchiere - 15 locuri
- mecanic - 15 locuri
- Informații la secretariatul școlii telefon 11-57-63 (1239)

- Telefax (absolut nou) de vânzare, convenabil. Telefon: 41-45-24, orele 18-22. (10011)
- Vind hribi uscați la preț de 2500 lei kg sau echivalentul în dolari. Telefon 13-53-24 după ora 16. (10041)
- Vind foarte avantajos două bilete de odihnă Saturn 22 august - 4 septembrie 1991. Telefon 14-42-42. (9893)
- Cumpăr segmenti Renault Gordini și pui ciobănesc german, mascul. Telefon 15-19-43. (10047)
- Cumpăr contract locuință ICRAL. Telefon 11-43-90. (10042-A)
- Cumpăr cuzineta Mercedes 200 D. motor 615. Telefon: 15-89-80. (10028)
- Cumpăr mobilă antică stil Ludovic. Telefon 11-58-45 orele 20-22. (8995-E)
- Cumpăr urgent la preț ridicat Almagel (soluție). Telefon 14-67-89. (R)
- Cumpăr ciment și boiler cu gaz. Telefon 13-31-33. (9903)
- Vind urgent apartament 2 camere, cartierul Grigorescu. Relații telefon Tîrgu Mureș 954/4-30-69. (P)
- Vind pian vienez scurt, avantajos, drijbă mecanică nouă. Telefon 13-11-51. (9933)
- Vind CEC Dacia 1300, august 1988 (transcris ARO 10) ridicabil imediat și CEC Dacia 1300 martie 1989. Telefon: 11-29-79. (9931)
- Vind canapea extensibilă, frigider „Fram” pentru mașină. Cumpăr calculator 2 X Spectrum sau compatibil. Telefon: 16-00-96. (9930)
- Cumpăr aparat de fotografiat vechi Laika, Zorki, Rolleiflex Leningrad și în stare defectă. Telefon 16-87-52. (10484)
- Cedez înscriere autoturism 1989. Informații telefon 12-33-44. (10493)
- Vind frigider. Informații la telefon 12-36-40. (10491)
- Vind lustră cristal import, motor, barcă și motoretă Mobra. Telefon 13-51-35. (10490)
- Vind TV color și aur: 14-18 K. Tel. 18-96-04. (10524)

ȘCHIMBUR

- Schimb garsonieră confort I pentru apartament 2-3 camere sau pentru contract ICRAL. Telefon 14-83-42. (10042)
  - Schimb garsonieră ICRAL confort I în Mănăștur cu apartament 2 camere. Telefon 14-49-51. (10038-A)
  - Schimb garsonieră ultracentral cu apartament 2 sau 3 camere central. Vind CEC înscriere Dacia 1310 din anul 1990. Telefon 13-05-10, după ora 16. (9765)
  - Schimb apartament 2 camere, gaze. Telefon 987/2-71-82 Suceava pentru Cluj. (9653-A)
  - Schimb apartament 2 camere confort sport Bistrița, cu 2-3 camere Cluj. Telefon 11-48-45. (9861)
  - Schimb apartament ICRAL 3 camere zona Calvaria cu 2 camere și o garsonieră. Informații telefon 17-82-30. (10045)
  - Schimb apartament 2 camere Dej, Dealul Florilor, cu similar în Cluj. Informații telefon: 17-90-10. (9895)
  - Ofer 3 camere proprietate, ultrafinisate contra 3-4 camere central - semicentral ICRAL cu posibilitate cumpărare. Variante 16-51-21, scara. (9920)
  - Schimb apartament 2 camere Brașov cu similar Cluj. Telefon 18-36-87. (9910)
  - Schimb apartament 2 camere cartier Mărăști cu similar, exclusiv Mănăștur. Telefon 12-38-04. (9929)
  - Schimb casă central pentru privatizare. Oferte. Telefon: 14-36-90. (10499)
- CERERI ȘI OFERTE DE SERVICIU**
- Inginer acționarii electrice, cu experiență în softwah și comenzi numerice fmi ofer serviciile unei firme particulare. Telefon 16-92-31 scara. (10043)

INGHIRIERI

- Caut apartament în Zorilor cu 3 camere, telefon, mobilat sau nu. Telefon 18-55-97. (9862-A)
- Inchiriez rochii de mireasă, străine, deosebite. Telefon: 16-83-42. (9946-C)
- Dau în chirie 500 mp teren pe termen lung. Vind Fiat 850 pentru piese de schimb. Telefon 14-87-74, după ora 16. (10036)
- Dau în chirie trei camere confort, mobilate, cu telefon și parabolică, pe valută. Telefon: 13-70-93 între orele 17-21. (9785)

DECESE-COMEMORARI

- S-a scurs un an de lacrimă, dor, nemărginită durere, dăoasă și tristă amintire de cînd ne-a părăsit pentru totdeauna iubitul nostru soț, tată, MARINEL URIEȘ din Sărmaș. O viață întreaga am iubit un suflet nobil, însoțit, iar cum îl plîngem în tăcere cu flori, lacrimi și durere. Soția Mariana și fiica Mari-nela. (10006)
- Se împlinesc șase luni de cînd dîseret și demn s-a stîns din viață neprețuita noastră soție, soră și mătușă FLAVIA BOGDAN, născută PINTEA. Gîndurile noastre, încărcate de durere și dor, se întorc mereu la aceea care s-a dovedit a fi o soție de o corectitudine și moralitate exemplară, o inimă ce a bătut mereu pentru alții, mai puțin pentru sine. Familia. (9889)
- Mîine, 18 august 1991 se împlinesc 20 de ani de cînd ne-a părăsit scumpul nostru soț, tată, bunice IOAN VADEAN din Feleac. Nu te vom uita niciodată. Soția Lucreția, fiica Susana, nepoțica Andreea. (9761)
- Pios omagiu, nestînsă iubire scumpului nostru VIOREL CĂCOVEANU, fost ceferist, la 8 ani de la deces. Familia. (9408)
- Păstrăm vie imaginea dragului nostru tată, soț și bunice IONEL PINTEA, pensionar Regionala C.F.R. (din Someșeni). Acum, la împlinirea vîrstei de 68 de ani, închinăm pios omagiu de 6 luni de la deces. Lacrimi și flori acoperă mormîntul trist. Odihnă veșnică. Familia. (9636)
- La șase luni de la despărțirea de dragul nostru IONEL PINTEA, același dor nestîns. Odihnă veșnică. Alexandra. (9636-A)
- Piosă aducere aminte la împlinirea a doi ani de la despărțirea de adoratul nostru soț, tată, soț și bunice dr. RUB DAVID. Ne doare absența ta, ne dor gîndurile și inimile îndreptate mereu spre tine. Familia. (9489)
- Adio, bunul nostru prieten VASILE! Veți rămîne veșnic viu în amintirea noastră. Sîntem și vom fi alături de voi, dragă, Romi și Beby. Familia Narița. (10039)
- Cu adîncă durere anunțăm încetarea din viață, la 15 august 1991 a iubitei noastre mame, soacra și bunice văduva ȘZANCALI FLORICA, născută BRUCHENTAL, în vîrstă de 71 ani. În mormîntarea va avea loc simbăta, 17 august 1991 ora 13 din capela cîmîtirului Mănăștur. Familia îndurerată. (9917)
- În 19 august se împlinesc un an de cînd ne-am despărțit de scumpul nostru soț, tată, bunice EMIL CRISTOREAN. Flei țărîna ușoară. Edith, Kati și Monica. (9914)
- Dragă Dolna, Sorana și Cristina sîntem alături de voi în marea durere prin care treceți pierzînd pe cea mai bună mamă și bunice. Familiile Coroiu și Socină. (9897)
- Sîntem alături de colegul nostru Iodnaghy Ioan, președintele Asociației patronilor și meseriașilor din județul Cluj, în marea durere pricinuită de moartea mamei sale. Biroul Executiv al Asociației patronilor și meseriașilor. (9900)

- Zărobiți de durere și în vece nemîngiați anunțăm încetarea din viață, după o scurtă dar, grea suferință, a scumpului nostru soț, tată, soț și bunice DUMITRU POPOVICI, de 73 ani, născut în Cojocna, care va rămîne veșnic în sufletele noastre. În mormîntarea va avea loc luni, 19 august ora 15, de la capela nouă Mănăștur. Soția Floare, copiii Dumitru, Anuța și Olga, ginerii Cornel și Ioan, norii Jeni, nepoții Cornel, Ovidiu, Romi, Mihăiță, Geta și Danil. (9901)
- Sîntem alături de Șzancsal Ștefan în marea durere cauzată de decesul mamei lui și îi transmitem sincere condoleanțe. Colegii de serviciu. (9905)
- Cu nespuse durere anunțăm încetarea din viață a iubitei noastre profesore ILEANA VINTILĂ (BUBIȚA), după o lungă și grea suferință. În mormîntarea va avea loc simbăta, 17 august 1991, ora 15 la cîmîtirul Central. Soțul, mama, frații și nepoții. (9911)
- Sincere condoleanțe și întreaga noastră compasiune familiei Ion Baica. Colectivul Școlii ajutoare Cluj. (10496-A)
- Sîntem alături de colegul nostru Diaconu Constantin în marea durere pricinuită de moartea mamei. Colectivul Școlii ajutoare. (10496)
- Sincere condoleanțe colegii noastre Mariana Deac pentru decesul tatălui drag. Colectivul lucr manual. (10489)
- Azi, 17 august se împlinesc 6 luni de durere de cînd moartea nemiloasă l-a răpit fulgerător dintre noi pe scumpul nostru soț, tată, fiu, frate și cumnat MIHAI SILAGHI la numai 32 de ani. Mulțumim tuturor celor care au fost alături de noi în acele clipe grele, prin care am trecut în ziua de 17 februarie 1991. Soția Maria și copiii Mihaela, Marian și Florina. Tăticule drag; nu te uităm niciodată. (9904)
- Cu adîncă durere în suflet anunțăm stingerea din viață a dragului nostru frate, unchi și cumnat MIHAI CRĂCIUN, pensionar CFR. În mormîntarea va avea loc la cîmîtirul din Mănăștur, capela veche luni, 19 august 1991, ora 15. Familia îndoliată. (9935)
- Familia anunță cu durere trecerea în neființă după o grea suferință a celei care a fost mama noastră dragă IOANETTE MARIA. În mormîntarea va avea loc la data de 19 august 1991 ora 12 la cîmîtirul Central. (10502)
- Sîntem alături de familia Rusu Valeria în marea durere pricinuită de moartea neașteptată a soțului său. Sincere condoleanțe din partea lucrătorilor de la Poliția municipiului Cluj-Napoca. (9924)
- Familiei Cerghizan întreaga noastră compasiune în nemărginită durere prin care trece. Colectivul Oficiului de calcul „Unirea”. (9927)
- Cu inimile la fel de îndurerate anunțăm că s-au împlinit șase săptămîni de la despărțirea de scumpa noastră soție, mamă și bunice RAVECA CIUPEIU. Comemorarea are loc duminică, 18 august 1991 în satul Fodora. Familia Ciupeiu și Pogăniș. (10500)
- Se împlinesc șase săptămîni de lacrimi și durere de cînd ne-a părăsit scumpul nostru soț și tată NELU MESEȘAN. Chipul lui luminos, dragostea și bunățatea cu care ne-a înconjurat nu o vom uita niciodată. Dumnezeu să-l odihnească în pace. Familia. (10500)
- Postul nostru coleg cpt. VASILE CIUSĂ a trecut în neființă. Un ultim și pios omagiu bunului nostru camarad. Sincere condoleanțe familiei îndurerate. Foștii colegi de serviciu din U.M. 02503 Cluj-Napoca. (10497)

-mica- PUBLICITATE

- ANIVERSARI**
- Cu ocazia aniversării a 90 ani îi dorim multă sănătate și fericire, lui RAVECA HUI din comuna Apahida. Băiatul Ioan și nora Maria și strănepoții Claudiu și Cristian. (9793)
- MATRIMONIALE**
- Om de afaceri american, serios, caută compania unei domnișoare, fără obligații, între 20-30 ani, pentru călătorie în America, prietenie și stabilire acolo. Informații str. Ciresilor bloc C 8, ap. 35. (10488)
- VINZARI-CUMPARARI**
- Vind CEC Dacia 1300, martie 1990. Telefon 14-06-86 între orele 19-22. (9891)
  - Vind urgent și convenabil CEC Dacia din noiembrie 1987, achitat integral 210.000. Telefon 16-34-41 zilnic după ora 16. (9890)
  - Vind CEC Dacia, înscriere aprilie 1988. Telefon 933/1-61-67. (9894)
  - Vind Opel „Commodore” model 1979. Cumpăr teren pentru construcție casă în Cluj-Napoca. Cumpăr 35 mp parchet uscat. Telefon 18-04-78. (9880)
  - Vind VW Bus, kilometraj mic, stare perfectă. Relații telefon 18-17-65. (9876)
  - Vind Dacia 1300, 80.000 km. Telefon 14-05-53. (9990)
  - Vind „Fiat Ducato” dubă 3 t; mod 85, VW Bus transporter. Cumpăr forinți și valută vest. Telefon 11-22-66. (10003-B)
  - Vind Fiat Fiorino pentru transport marfă. Telefon 15-07-93. (10023-A)
  - Vind CEC Dacia 1989. Vind Olteit Club 1989, 20.000 km. Telefon 14-80-82. (9830)
  - Vind urgent combină muzicală „Sanyo” (dublu casetofon, amplificator, tuner, pik-up, rack, boxe) și dormitor Felicia nou. Telefon 11-64-99 după ora 16.
  - Vind TV color „Elcrom”, stare excepțională. Telefon: 14-95-25. (9817)
  - Vind dormitor stil Emyre. Telefon 13-00-68 sau 13-82-53. (10010-A)

COLEGIUL DE REDACȚIE

Ilie Călian (redactor șef), Dan Rebreanu (redactor șef adjunct), Valer Chioreanu (redactor șef adjunct), Traian Bara (secretar general de redacție), Ion Rus, Maria Sângeorzan, Radu Vida.

REDACȚIA: Cluj, str. Napoca nr. 16. TELEFOANE: 11-10-32 (redactor șef); 11-75-07 (redactor șef adjunct și secretariatul de redacție); 11-74-18 (secția culturală); 11-73-07 (secția probleme social-economice); 11-74-90 (secția probleme cetățenești); 11-73-04 (administrația ziarului). Mica publicitate se primește zilnic între orele 9-16, numai la administrație, str. Napoca nr. 16 (la parter). Simbăta și duminica închis.

Cluj 22.732

